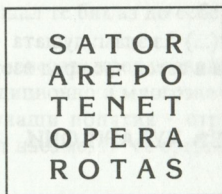

Gustav Mahler - Das Lied von der Erde (1907) - песента-симфония на късния Малер, която “уенчвава” неговите песенни цикли. /От своя страна ранният цикъл “Lieder eines fahrenden Gesellen”, продължава романтическите Шубертови пристрастия към “простонародната” песен./

Arnold Schoenberg - Gurrelieder (1901-1911) и особено “Pierrot Lunaire” (1912) - преминаване на симфоничната песен в елитарно-авангардистки opus, новата “melopeia” на Sprechgesang.

Anton von Webern (1883-1945) - фигура, емблематична за музикалния авангард от 20-ти век; символ на неговия пределно лаконичен, теософски осмислен сериален стил е магическият квадрат и бустрофедонът.

Точно в областта на кратката “пиеса”, елитарна в изискаността на подхода към детайла, могат да бъдат осъществени тези музикални явления в поезията на Яворов, които Надя Сакъзова нарича “симетрични”, “предумишлени”, “сложно симетрични”, “незабележимо схематични”, дори “каприз”.¹⁵ Класическата Liedform е АВА; нейни по-разгърнати варианти са Vogenform - ABCBA /три-петделна/, и Rondoform - АВАСАВА /сложно-триделна/.¹⁶ Вътрешната динамика на формата се насочва и регулира от две оси: на огледалната симетрия /централната перспектива/ и на златното сечение /натрупване и нарастване към кулминация/. Можем да открием подобно формообразуване и при Яворов, защото “Две хубави очи”, например, е едновременно песен - АВА, и пиеса /Stuck/ - конструкция на чистото огледало и ракохода.

Цялостни произведения в ракоход през 20-ти век можем да видим и при Хиндемит, операта “Hin und Zuruck”, и преди всичко в “Ludus tonalis”, огледална и рачешка fuga, а “Preuludium”-ът е рачешки-огледално обърнат в “Postludium”-а. В традицията, това са произведения след “Ars nova” (14-ти век), особено при нидерландс-